

FIȘA MĂSURII

Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri - M2/6.1. / 2B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Analiza SWOT întreprinsă la nivelul teritoriului a relevat existența unui număr insuficient de ferme și exploatații agricole la nivelul microregiunii, exodul populației tinere către zone urbane datorită lipsei posibilităților de asigurare a unui standard de viață decent, insuficienta dezvoltare a sectorului pomicol și zootehnic, în corelație cu potențialul real al zonei. Astfel, profesionalizarea agriculturii și generarea de valoare adăugată la nivel local din valorificarea potențialului agricol nu este posibilă decât în cadrul unor exploatații de dimensiuni mici, datorită fragmentării excesive a teritoriului. Mai mult decât atât, condițiile climatice și geografice fac ineficientă agricultura intensivă în domeniul vegetal, singurul sector favorizat fiind sectorul pomicol. Astfel, principalul scop al măsurii este acela de facilita trecerea de la agricultura de subzistență la agricultura practică în mod profesionist, și totodată de a atrage tinerii competenți în spațiul rural, în vederea inițierii unor afaceri în domeniul agricol, valorificând în principal potențialul agricol și zootehnic al microregiunii.

Includerea măsurii în cadrul SDL este justificată prin faptul că majoritatea fermelor individuale se caracterizează printr-o putere economică redusă și sunt orientate, cu preponderență, spre autoconsum. Agricultura practică se realizează prioritar în afara unui cadru formal și profesionist. Mai mult decât atât, existența unei tendințe accelerate de îmbătrânire a populației, dublată de un exod rural puternic al populației tinere către arealele urbane, impune impulsivarea sectorului agricol în scopul creării de noi locuri de muncă și sporirii atractivității acestuia pentru generația tânără. Măsura poate constitui în egală măsură o soluție pentru îmbunătățirea ratei de ocupare a populației, foarte scăzută în prezent, comparativ cu media la nivel național, fapt ce denotă implicarea populației apte de muncă în activități neremunerate sau în agricultura de subzistență.

La nivelul microregiunii, datorită amplasamentului într-o zonă montană, se constată faptul că fermele mici și mijlocii reprezintă un procent important din totalul exploatațiilor existente în zonele montane, evidențiind astfel, o tipologie semnificativă a exploatațiilor agricole. Intervenția prin această sub-măsură va conduce la creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație, care sunt încurajați să promoveze lanțurile scurte de aprovizionare, și, prin urmare, să devină competitivi și să își sporească gradul de orientare spre parteneriate. Îmbătrânirea forței de

muncă în sector, precum și declinul demografic din zonele rurale determină nevoia unui interes crescut al populației tinere pentru zonele rurale în contextul îmbunătățirii performanțelor economice ale exploatațiilor agricole. Prin urmare, este necesar să se stabilească un nivel de sprijin optim pentru a încuraja tinerii să acceseze această sub-măsură, ținând cont și de costurile foarte ridicate pentru crearea unei întreprinderi agricole viabile de minimum 12.000 valoare producție standard.

Având în vedere faptul că la nivel național (a) sectorul pomicol este mai slab punctat în procesul de selecție a proiectelor decât sectorul legumicol, (b) nivelul de calificare al potențialilor beneficiari este unul scăzut și (c) posibilitatea de comasare a exploatațiilor agricole este foarte redusă datorită fragmentării teritoriului și amplasamentului în zonă montană, tinerii fermierii existenți la nivelul microregiunii sunt dezavantajați în cadrul competiției naționale, constatându-se faptul că accesul la finanțare al potențialilor beneficiari din cadrul microregiunii este limitat, în ciuda faptului că în special pentru comunitățile izolate, cu IDUL mai mic de 55 agricultura profesionistă constituie singura alternativă viabilă de creșterea nivelului de trai al locuitorilor acestor zone și de reducere a gradului de sărăcie în comunitățile izolate.

Măsura vizează, printre altele, acordarea de finanțare în baza unor criterii de selecție locală, care să garanteze accesul la finanțare pentru tinerii fermieri care doresc să se instaleze în domeniul pomicol și zootehnic și pentru solicitanții care optează pentru astfel de inițiative în cadrul unor localități sărace, cu IDUL mai mic de 55.

Obiective de dezvoltare rurală cf. Reg.(UE) 1305/2013, art. 4:

- favorizarea competitivității agriculturii
- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților locale, inclusiv crearea și menținerea de noi locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri ca șefi/managerei ai unei exploatații agricole;
- creșterea productivității sectorului agricol prin tranziția de la agricultura de subzistență la agricultura profesionistă practică de tineri fermieri în cadrul fermelor de dimensiuni mici;
- creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/managerei de exploatație;
- încurajarea tinerilor și a familiilor din mediul rural de a se stabili în mediul rural, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei locale
- profesionalizarea activităților agricole, în special în domeniile pomicol și zootehnic la nivelul microregiunii, cu accent plasat asupra exploatațiilor din zonele sărace.

Măsura contribuie la prioritatea / prioritățile prevăzute la art. 5, Reg.(UE) 1305/2013:

P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor **art. 19** din Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție **2B** - Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor - **Art. 5 Reg.(UE) 1305/2013**

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

- **mediu și climă:** sprijinul vizează inclusiv măsuri de asigurare a conformității cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstare a animalelor și siguranță la locul de muncă. Investițiile în sectorul zootehnic vor include obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd conform normelor de mediu
- **inovare:** sprijinul acordat tinerilor fermieri îi va încuraja pe aceștia să promoveze lanțurile scurte de aprovizionare, și, prin urmare, să devină competitivi și să își sporească gradul de orientare spre parteneriate. Totodată, încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploatații agricole va facilita procesele inovatoare în sectorul agro-alimentar, tinerii fermieri fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi. De asemenea, tinerii fermierii au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

- **M1/6.3.** - Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 2 din SDL, respectiv: *Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.*

2. Valoarea adăugată a măsurii

- **caracterul inovator** al intervenției constă în faptul că încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploatații agricole va facilita procesele inovatoare în sectorul agro-alimentar, tinerii fermieri fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi. De asemenea, tinerii fermierii au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare.
- **valoarea adăugată** rezidă în faptul că se acordă prioritate la finanțare proiectelor care prevăd investiții în domeniul pomiculturii, zootehniei și proiectelor care sunt implementate în localitățile mai puțin dezvoltate existente la nivelul micro-regiunii, asigurând astfel șanse sporite de finanțare proiectelor care la nivel național ar obține un punctaj mai scăzut. Alte aspecte generatoare de valoare adăugată constau în posibilitatea creșterea productivității exploatațiilor agricole, menținerea tinerilor în zonele rurale și oferirea unor alternative viabile de subzistență, facilitarea schimbului de generații, sporirea competitivității sectorului pomicol și zootehnic, crearea premiselor necesare pentru constituirea grupurilor de producători în sectoarele prioritare identificate la nivelul microregiunii.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Legislația UE:
 - o **Regulamentul (CE) nr. 1307/2013** de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (CE) nr. 73/2009 al Consiliului;
 - o **Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
 - o **Regulamentul (CE) nr. 1242/2008** de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;
 - o **Regulamentul (UE) 215/2014** al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013
- Legislația națională:
 - o **Lege Nr. 346/2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;
 - o **Ordonanță de urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.
 - o **Ordonanța Guvernului nr. 8/2013** pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările și completările ulterioare;
 - o **Ordonanța Guvernului nr. 129/2000** privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări prin **Legea nr. 375/2002**, **Ordonanța Guvernului nr. 76/2004**, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți / indirecti (grup țintă)

- **tânărul fermier** așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013*, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;
- **persoană juridică cu mai mulți acționari** unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni.

5. Tip de sprijin

Sprijin la instalare: sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita tânărului fermier începerea activităților agricole

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA aprobat** pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor

mici;

- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 12.000 și 50.000 S.O. (valoare producție standard);
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:
 - studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
 - cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire sau
 - angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului
- În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii.
- Solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării;

Alte angajamente

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20 % din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);
- În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevedea în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

8. Criterii de selecție

- Principiul comasării exploatațiilor, având în vedere numărul exploatațiilor preluate integral;
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol;
- Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul zootehnic (bovine, ovine și caprine, porcine, apicultură) și vegetal (pomicultură și producția de semințe, legumicultura, inclusiv producția de material săditor);
- Principiul potențialului agricol care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;
- Principiul raselor/ soiurilor autohtone;
- Principiul zonelor cu nivel ridicat de sărăcie (IDJL);
- Principiul creării de noi locuri de muncă.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și nivelul de dezvoltare al sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maximum trei/cinci* ani și este de **50.000 Euro** pentru exploatațile între 30.000 și 50.000 € SO, respectiv **40.000 Euro** pentru exploatațile între 12.000 și 29.999 € SO. Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate. Implementarea planului de afaceri inclusiv ultima plata cat si verificarea finala nu vor depăși 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.

**Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.*

10. Indicatori de monitorizare

- Total cheltuieli publice: **410.554 Euro**
- Număr de beneficiari sprijiniți: **8**
- Sectoare prioritare sprijinite: **pomicultură, zootehnie**
- Regiuni prioritare sprijinite: **localități cu IDUL mai mic decât 55**

Indicator specific LEADER: Locuri de muncă nou create: 4

Indicator specific LEADER: Locuri de muncă nou create la nivelul tuturor măsurilor din SDL: 19